

Z OBSAHU

- Nezaměstnanost absolventů se zvyšuje
- Kariérové poradenství potřebuje injekci
- Kroky ke kvalitnímu učnovství
- Končí projekt UNIV 2 KRAJE
- Příloha: Cizí jazyky ve škole

všeobecné
odborné
umělecké
jazykové
celoživotní

3/2013

vzdělávání

ČTVRTLETNÍK NÁRODNÍHO ÚSTAVU PRO VZDĚLÁVÁNÍ

INSPEKCE SE VÍCE ZAMĚŘÍ NA KVALITU ŠKOL

Řízením České školní inspekce byl 7. srpna 2013 pověřen Mgr. Tomáš Zatloukal. Stalo se tak poté, co bývalá šéfka ČŠI Olga Hofmannová rezignovala na svou funkci. Na to, jak se změní činnost ČŠI po nástupu nového ústředního školního inspektora, jsme se zeptali jeho náměstka pro inspekční činnost Ondřeje Andryse.

ČŠI se bude nyní více zaměřovat na podporu zlepšování kvality škol a umenšovat význam formální kontroly. Dojde k úpravě struktury a formy inspekční zprávy, protože bychom chtěli, aby byla maximálně srozumitelná pro školy i veřejnost. Bude obsahovat také vyjádření silných a slabých stránek a také návrhy na to, jaké má škola příležitosti na zlepšení své činnosti. Dojde k omezení současného modelu inspekčního

hodnocení, které je zaměřené ve velké míře na formální dodržování právních předpisů. Soulad s právními předpisy bude posuzován zejména před zahájením inspekční činnosti, tak aby v průběhu inspekce byl maximální prostor pro sledování procesů výuky. ČŠI se bude snažit o identifikaci úspěšných škol a příkladů dobré praxe a akcent budeme klást také na větší propojení externího a vlastního hodnocení školy.

Zoja Franklová

PŘEDVOLEBNÍ DISKUSE

Na kulatém stole, který uspořádal SKAV 19. září, se zástupci osmi politických stran kandidujících ve volbách do Poslanecké sněmovny shodli, že nejdůležitější je vytvořit lepší podmínky učitelům. Většina z nich se domnívá, že k tomu musí vzniknout kariérní systém a podstatně se má zlepšit odměňování pedagogů. Účastníci také kritizovali, že neexistuje dlouhodobá koncepce, vzdělávací systém nemá jasné priority a cíle se mění s každou novou politickou reprezentací.

Pokračování na str. 2.

NOVÉ STANDARDY

Nový školní rok přinesl základním školám dvě velké novinky. Začal platit upravený rámcový vzdělávací program a zároveň nové standardy pro český jazyk, matematiku a cizí jazyky. Nově mají školy nejpozději od 8. ročníku začít povinně vyučovat druhý cizí jazyk, ve větší míře než dosud by se také měly věnovat dopravní výchově a finanční gramotnosti. Standardy jsou nastaveny na minimální úroveň, představují tedy tzv. nepodkořitelné minimum, s nímž by měl každý žák opustit základní školu.

Výuce jazyků se věnuje samostatná příloha.

Více o standardech na str. 5.

ŠKOLY SI UVĚDOMILY SVŮJ POTENCIÁL

Na konci srpna se uzavřel jeden z velkých projektů na podporu dalšího vzdělávání, UNIV 2 KRAJE.

Zúčastnilo se ho 325 škol z České republiky, které se zapojily do vzdělávání dospělých a připravily pro ně skoro tisíc nových kurzů. O smyslu projektu jsme hovořili s PhDr. Janou Bydžovskou, která se věnovala jeho řízení.

Co bylo hlavním cílem projektu UNIV 2 KRAJE?

Hlavním cílem bylo motivovat školy, aby si uvědomily svůj obrovský potenciál, který mohou využívat nejenom pro žáky v počátečním vzdělávání, ale také pro dospělé. Mají k tomu jak materiální vybavení, tak erudované pedagogy.

Podařilo se to?

Než jsme vstoupili do projektů, tak si asi 70 % ředitelů myslelo, že poskytují další vzdělávání tím, že pronajímají prostory jiným firmám, které to vzdělávání realizují. Snažili jsme se, aby školy zvedly hlavu, nenechaly se využívat jako levný státní sektor, ale začaly se samy chovat jako instituce dalšího vzdělávání. To se také stalo a školy zjistily, že jim to přináší finanční prostředky, které pak mohou využít pro svůj další rozvoj. Dalším cílem bylo, aby školy pomohly přiblížit další vzdělávání občanům, aby se pro ně stalo lépe dostupné. To se podařilo uskutečnit díky tomu, že do projektu byly zapojené střední školy z celého území České republiky mimo Prahu. Ty se přeměnily v centra celoživotního učení a začaly poskytovat kurzy pro dospělé. Dalším bonusem je, že se školám zvýšilo sebevědomí, díky tomu, že poskytují další vzdělávání, získaly i větší prestiž.

Budou školy v této práci pokračovat i po skončení projektu UNIV 2 KRAJE?

Odhadujeme, že z celkového počtu 325 škol, které s námi spolupracují, bude asi 80 % v této práci pokračovat. Podle mého názoru je ale největším úspěchem, že školy přijaly myšlenku dalšího vzdělávání za svou a uvědomují si, že by měly svůj potenciál využívat „24 hodin denně“.

Pokračování rozhovoru na str. 6

EVROPSKÝ DEN JAZYKŮ

Slaví se každoročně 26. září, na základě prohlášení Rady Evropy z 6. prosince 2001, vydaného ke konci Evropského roku jazyků, který Rada Evropy uspořádala společně s Evropskou unií. Evropský den jazyků má tyto tři cíle: zlepšit informovanost o vícejazyčnosti v Evropě, kde se mluví 225 jazyky, pěstovat kulturní a jazykovou rozmanitost a podporovat studium jazyků ve školách

i ve volném čase. Každý rok při příležitosti svátku jazyků probíhají v celé Evropě četné České republiky různé akce, představení, soutěže, zábavní programy pro děti, hudební hry, jazykové kurzy, rozhlasová a televizní vysílání či konference.

ZF

PROJEKT NA PROPAGACI STUDIJNÍCH POBYTŮ

Národní ústav pro vzdělávání realizuje od minulého roku mezinárodní projekt s názvem Learner mobility in everyday teaching. Zapojené střední odborné školy z Nizozemska, Slovinska, Chorvatska a Španělska si navzájem v rámci projektu vyměňují zkušenosti a příklady dobré praxe, jak správně organizovat, realizovat a hodnotit studijní pobyty, tzv. mobilitu žáků v zahraničí. Důraz je kladen zejména na kvalitu stáží a rozvoj odborných znalostí účastníků. Zkušenosti samotných škol a jejich žáků potvrzují, že mobilita zvyšuje kvalitu odborného vzdělávání, žáci se v zahraničí setkávají s jiným přístupem, s novými technologiemi a postupy, rozvíjejí své jazykové schopnosti, mezikulturní kompetence a sebevědomí, a to vše zaměstnavatelé v ČR i v jiných státech velmi pozitivně hodnotí. Výstupem projektu bude návodná příručka pro školy, která představí rady a tipy, jak při realizaci stáží postupovat a čeho se vyvarovat.

Michala Čičváková

STRATEGIE 2020

Skupina odborníků pod vedením ministerstva školství připravila Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020, která by měla být základním a závazným vodítkem pro stát, kraje a obce v tom, jak řídit vzdělávací systém. Výsledný dokument, který by měl být hotov do října, využívá výsledky veřejné konzultace, jež probíhala v jarních měsících. Strategii by měla schválit vláda a poté by se měla stát zárukou kontinuity vzdělávací politiky, která by se neměla výrazně měnit s každou výměnou na postu ministra.

ZF

PŘEDVOLEBNÍ DISKUSE O ŠKOLSTVÍ

Pokračování ze str. 1

Ondřej Liška za Stranu zelených uvedl jako hlavní heslo „spravedlnost a kvalita“. Jeho strana chce odstranit selektivitu, v co největší míře prosadit inkluzivní vzdělávání a vzdělávací systém by měl podporovat potenciál každého dítěte. Na zvýšení platů učitelů by chtěl prosadit navýšení rozpočtu o 6 až 7 miliard.

Podle nedávného ministra školství Petra Fialy za ODS je nejdůležitější, aby děti chodily rády do školy a pokud se to má uskutečnit, musí tam být dobrý a motivovaný učitel. Kromě kariéerního systému chce Fiala prosadit zvýšení výdajů na platy učitelů o 3 miliardy korun. Zároveň je nutné odstranit disproporce ve finančních prostředcích, plynoucích na jednoho žáka v různých krajích. Ředitelům Fiala slibuje větší volnost v nakládání s penězi a také snížení administrativní zátěže.

na vybavení a na to, aby třídy nebyly přeplněné a učitelé mohli individualizovat výuku. „Jestli si někdo myslí, že se české školství zlepšilo, aniž do něj přidáme korunu, tak bohužel – to pak zůstaneme jen u té debaty.“ Podpora učitelů by se měla projevit také na jejich vzdělávání, a to jak na fakultách, tak v dalším vzdělávání. Marcel Chládek by chtěl změnit i společnou maturitu, v současném pojetí je podle něj paskvil, protože není možné srovnávat gymnazisty a vyučené.

Také Dagmar Navrátilová ze strany Lidem se domnívá, že chybí dlouhodobá koncepce, což vede k tomu, že se jde z extrému do extrému. Kritizuje současný stav, kdy je podle ní příliš mnoho maturantů a nedostatek řemeslníků. Do učebních oborů by se mělo vrátit víc žáků, přestože se jejich absolventi podle statistiky potýkají s větší

ilustrační foto

Ivan Gabal, který reprezentoval KDU-ČSL, považuje prostředky vynakládané na školství za nedostatečné ve srovnání s průměrem OECD. Každý rok by se proto měly zvýšit o 0,5 procenta HDP, aby během 4 let dosáhly aspoň 6,5 %. „Školství je potřeba otevřít konkurenceschopnosti na pracovním trhu,“ říká Ivan Gabal.

Lenka Wagnerová z České pirátské strany zdůraznila, že je třeba změnit roli škol ve vzdělávání – učit nějaké uzavřené celky nemá smysl, protože nevíme, co bude za deset let, učitelé by se měli změnit v moderátory cesty dětí za poznáním. Proto její strana usiluje o větší prosazení moderních technologií do škol a slibuje podporu různých druhů vzdělávání, včetně komunitního, domácího či vzdělávání přes internet. Marcel Chládek z ČSSD považuje za největší problém, že neexistuje jasná strategie a s každou politickou výměnou dochází ke změnám ve směřování vzdělávacího systému. Přál by si, aby ve školství existovala spolupráce napříč politickým spektrem. Také podle něho je třeba přidat školství peníze – ale nejen na platy učitelů, ale také

nezaměstnaností. Nutné je podle ní také zvýšit jazykové kompetence žáků i kvalifikovanost jejich učitelů.

Jiří Zlatuška, který na diskusi reprezentoval stranu Ano, představil vizi diferencovaného školství, kde by měly existovat různé druhy škol, které odpovídají rozdílným vlohám žáků. Školy by měly lépe komunikovat s rodiči, kteří jsou pak schopni motivovat své děti, aby se orientovaly na vhodném studiu, odpovídající jejich nadání a zájmům. „Hodně se mluví o různých drakonických zkouškách a testování, ale zapomíná se na to, že by situaci měli více ovlivňovat rodiče. Systém se tomu nevěnuje, a proto vznikají anomálie,“ tvrdí Zlatuška. Měla by se podle něho posílit pomoc dětem při přechodu ze školky do školy, i při přechodu ze ZŠ na střední školu. Důležité je, aby děti po ZŠ pokračovaly ve studiu, protože většina lidí bez středního vzdělání nenachází zaměstnání. Učební obory by se měly změnit tak, aby nebyly slepou uličkou. Dneska mají jejich absolventi velkou nezaměstnanost, měla by se proto posílit všeobecná složka jejich vzdělávání.

Zoja Franklová

NAJÍT PRÁCI JE PRO ABSOLVENTY OPĚT TĚŽŠÍ

Situace absolventů na trhu práce se po určitém zlepšení, k němuž došlo od září 2011 do dubna 2012, výrazně zhoršila. Jak vyplývá z „Předběžné zprávy o nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol ke konci dubna 2013“, zpracované v oddělení analýzy trhu práce NÚV, počty nezaměstnaných absolventů učebních i maturitních oborů výrazně přesáhly všechny hodnoty z pětice krizových let.

Hospodářská krize a následná recese vážně omezily zájem zaměstnavatelů o absolventy škol. Po určitém zlepšení situace v období od září 2011 do dubna 2012, kdy trh práce absorboval téměř 9 tisíc nezaměstnaných absolventů, došlo v letošním roce k velmi výraznému zhoršení. Od září 2012 do dubna 2013 našel z těch absolventů, kteří byli v evidenci na úřadu práce, uplatnění jen nepatrný počet (přibližně 200), lze tedy říci, že absolventi, kteří nenašli práci ihned po dokončení studia, zůstali bez zaměstnání téměř celý rok.

Nejvyšší nezaměstnanost: Obchod, podnikání a stavebnictví

K 30. dubnu 2013 bylo evidováno 16 513 nezaměstnaných čerstvých absolventů středního odborného studia a 584 absolventů VOŠ. Nejvyšší míry nezaměstnanosti (30,1 %, meziroční nárůst o 12,5 procentního bodu) dosáhli absolventi nástavbového maturitního studia po vyučení (kategorie L5). K výraznému zhoršení situace došlo i u vyučených absolventů (kategorie H), v dubnu 2013 bylo bez práce 26,3 % z nich (nárůst o 11,1 p. b.). Nejnižší míru nezaměstnanosti mají vyučení v oborech elektrotechnických (19,8 %, nárůst o 8,1 p. b.) a strojírenských (20,1 %, nárůst

kteří ovšem v souladu s koncepcí jejich přípravy většinou pokračují ve studiu na VŠ nebo VOŠ. Jen nepatrně vyšší jsou míry nezaměstnanosti skupin 18 Informační technologie (10,2 %, nárůst 0,9 p. b.) a 53 Zdravotnictví (11,0 %, nárůst 3,6 p. b.). Nejhůře naopak nezaměstnanost postihuje maturanty skupiny 41 Zemědělství a lesnictví (22,2 %, nárůst 10 p. b.), s odstupem následují skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (18,2 %, nárůst 7,7 p. b.) a 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (17,3 %, nárůst 8,1 p. b.). Posun v elektrotechnických oborech je zřejmě způsoben zařazením žáků oborů zaměřených na informační technologie do skupiny 18 Informatické obory, kde je míra nezaměstnanosti nízká. Mírně nadprůměrná míra nezaměstnanosti je v tomto roce i u skupiny oborů 63 Ekonomika a administrativa (16,8 %, nárůst 6,4 p. b.), je však zřejmé, že i při stále nejvyšším počtu absolventů této skupiny je jejich situace poměrně příznivá. Míra nezaměstnanosti absolventů gymnázií činila letos v dubnu 4,1 %, meziročně vzrostla o 1 procentní bod. Nízká hodnota míry nezaměstnanosti je zde ovšem dána tím, že téměř všichni gymnazisté pokračují ve studiu na vysoké škole nebo VOŠ. „Pokud by bylo možné

JEDNOTNÁ ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA PRO UČNÉ

Příprava nových závěrečných zkoušek pro žáky oborů vzdělání s výučním listem je v závěrečné fázi. Během školního roku 2013/2014 budou připravena jednotná zadání pro všechny obory s výučním listem včetně těch, kde se vzdělávají převážně žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Nová závěrečná zkouška stále není povinná, ale kolem 80 procent škol se k ní přidává dobrovolně. Žáci 3. ročníků učebních oborů by se proto měli připravit na to, že ji s velkou pravděpodobností budou na konci školního roku skládat.

„Zkvalitnit přípravu na budoucí povolání i v této vzdělávací oblasti považuje MŠMT za jeden z důležitých úkolů v nadcházejících letech,“ říká první náměstek ministra školství Jindřich Fryč. Projekt Nová závěrečná zkouška 2, který se reformou závěrečných zkoušek zabývá, zadalo MŠMT Národnímu ústavu pro vzdělávání a přispívá na něj Evropský sociální fond. Výsledky žáků ukazují, že je pro ně nejtěžší písemná zkouška (průměr známek je 2,9, 11 % žáků získalo známku 1 a 6 % neuspělo).

Školy hodnotily témata

Každá škola měla možnost ohodnotit témata, která si vybrala pro sestavení vlastního zadání, na škále od jedné do pěti. Hodnocení jedna, které znamená, že téma nemá obsahové ani jazykové nebo grafické chyby, dostalo 74 % témat. Hodnocení dvě, které znamená, že téma je obsahově správné, ale má drobné grafické chyby, získalo 18 % témat. Naopak špatné hodnocení dostalo pouze 25 témat z více jak šesti tisíc (méně než půl procenta).

V příštích měsících budou týmy pedagogů a odborníků z praxe rozšiřovat databázi témat, z nichž se skládají jednotná zadání. Nová témata budou vznikat hlavně v oborech vyučovaných na velkém počtu škol, jako je Mechanik opravář motorových vozidel, Nástrojař, Elektromechanik, Elektrikář, Prodavač, Kuchař-Číšník. Přitom se autorské týmy budou snažit, aby zohlednily všechna zaměření těchto oborů. Celkový počet témat pro zkoušku písemnou, praktickou a ústní, která jsou obsažena v databázi, se tak zvýší přibližně o třetinu (z dnešních cca 6 000 na 9 000). Kromě toho ale proběhne také úprava už existujících témat, která bude respektovat připomínky a doporučení škol a zároveň bude usilovat o dosažení srovnatelné obtížnosti témat. Celá tato práce je předpokladem k tomu, aby se zadání závěrečných zkoušek v tom kterém oboru mohla každý rok obměňovat. Témata se vkládají do informačního systému, z něhož si pak školy vygenerují jednotná zadání pro své žáky „na míru“. Systém jim totiž dovolí zkombinovat témata tak, aby jednotné zadání odpovídalo užšímu zaměření, v němž se žák učil, a zároveň aby byla zachována stejná náročnost zkoušek.

Přehled o nezaměstnanosti čerstvých absolventů, duben 2013

Kategorie vzdělání	Počet absolventů (2012)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2013)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2013)	Srovnání s dubnem 2012
Střední odborné s výučním listem - E, H	27510	7483	27,2%	10,5 p. b.
Nižší střední odborné vzdělání - E	3368	1198	35,6%	6,0 p. b.
Střední odborné s výučním listem - H	23942	6285	26,3%	11,1 p. b.
Střední odborné s maturitou a prakt. výcv. - L	9151	2177	23,8%	9,2 p. b.
Střední odborné s maturitou a prakt. výcv. - L/0	5524	1055	19,1%	6,8 p. b.
Nástavbové maturitní studium po vyučení - L/5	3727	1122	30,1%	12,5 p. b.
Střední odborné s maturitou - M	39614	5882	14,8%	5,6 p. b.
Gymnaziální vzdělání - K	23888	971	4,1%	1,0 p. b.
Vyšší odborné vzdělání - N	4926	584	11,9%	3,6 p. b.

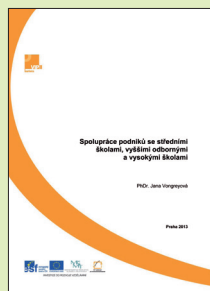
8,9 p. b.). Vůbec nejvyšší míru nezaměstnanosti zaznamenala skupina oborů 66 Obchod (obor Prodavač 35,7 %, nárůst 18,2 p. b.), značné problémy s uplatněním mají dále absolventi stavebních (31,5 %, nárůst 12,1 p. b.) a potravinářských oborů (31,4 %, nárůst 12,5 p. b.). Míra nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů s odborným výcvikem (kategorie L0) meziročně vzrostla o 6,8 p. b. na 19,1 %, přičemž největší problémy s hledáním práce mají absolventi „službových“ oborů.

Perspektivní je zdravotnictví

Další propad ve vývoji ekonomiky se dotkl i absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie M), míra jejich nezaměstnanosti dosáhla letos v dubnu 14,8 %, což představuje meziroční nárůst o 5,6 p. b. Nejnižší míru nezaměstnanosti mají absolventi lyceí (9,1 %, nárůst 3,5 p. b.),

počty nezaměstnaných gymnazistů vztáhnout pouze k těm absolventům, kteří přecházejí na trh práce, míra nezaměstnanosti by vycházela výrazně vyšší,“ podotýká Ing. Jiří Vojtěch z NÚV. Mezi absolventy s vyšším odborným vzděláním bylo letos v dubnu 11,9 % nezaměstnaných (nárůst 3,6 p. b.). Trvale a jednoznačně je nejnižší míra nezaměstnanosti ve skupině oborů 53 Zdravotnictví (4,6 %, nárůst pouze 1,9 p. b.), což ukazuje, že zdravotnictví je z pohledu šance na nalezení zaměstnání dlouhodobě perspektivní oblastí. Dobré uplatnění, a tedy i nízkou míru nezaměstnanosti, vykazují také absolventi skupiny 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (9,7 %, s nepatrným nárůstem 0,5 p. b.). Nejvyšší míru nezaměstnanosti mají naopak skupiny 82 Umění, užité umění (25,2 %, s vysokým nárůstem 8,8 p. b.) a 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (20,5 %, nárůst 10,3 p. b.).

PUBLIKACE VYDANÉ NÁRODNÍM ÚSTAVEM PRO VZDĚLÁVÁNÍ

SPOLUPRÁCE PODNIKŮ SE STŘEDNÍMI ŠKOLAMI, VYŠŠÍMI ODBORNÝMI A VYSOKÝMI ŠKOLAMI

Publikace přináší výsledky dílčí části dotazníkového šetření o vzdělávání zaměstnanců v podnicích, které Národnímu ústavu pro vzdělávání poskytli Český statistický úřad. Předmětem šetření ČSÚ byly ekonomické subjekty téměř všech odvětví ekonomiky s výjimkou zemědělství, lesnictví a rybářství, veřejné správy a obrany, vzdělávání, zdravotní a sociální péče. Pozornost je věnována spolupráci škol a podniků při určování obsahu odborného vzdělávání, při zajišťování odborné praxe a odborného výcviku pro žáky a studenty a také účasti odborníků z podniků na školách ve formě pravidelné výuky či podílu škol na dalším odborném vzdělávání zaměstnanců podniků.

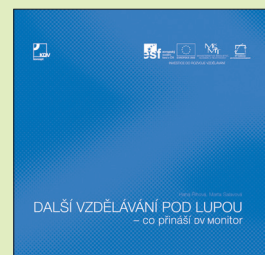
NÁVRH KONCEPCIE INTEGROVANÉHO SYSTÉMU KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

Materiál navrhuje koncepci Integrovaného systému kariérového poradenství (ISKP) pro vymezené cílové skupiny, jimiž jsou potenciální zájemci o formální vzdělávání a jejich rodinní příslušníci, kariéroví poradci, učitelé, instituce poskytující poradenství zájemcům o formální vzdělávání (základní a střední školy, pedagogicko-psychologické poradny, Centrum kariérového poradenství NÚV, Úřad práce ČR a další) a instituce poskytující podporu všem výše uvedeným skupinám (MŠMT, MPSV, NÚV a další). Návrh řeší vzájemnou návaznost služeb kariérového poradenství, přičemž za primární považuje kariérové poradenství ve škole, a proto se mu věnuje zvlášť podrobně. Detailně se zabývá i další rolí školy v této oblasti, a to vzděláváním žáků pro kariérové rozhodování a pro přechod na trh práce.

KUCHAŘSKÝM MISTREM V MARKETINGU PRO VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE - DVOUMODULÁRNÍ E-LEARNINGOVÝ KURZ – PRŮVODCE KURZEM A PRACOVNÍ SEŠIT

Obsah kurzu je zaměřen na uplatnění marketingu v institucích dalšího vzdělávání a tvorbu vzdělávacích programů. Transformuje ověřenou metodiku do podoby vhodné pro distanční studium. Bez pochopení základních mechanismů marketingových procesů a psychologie zákazníka je vzdělávací organizace při vstupu na trh dalšího vzdělávání bezradná a nedokáže zcela využít svůj potenciál při jednání s klienty. Obsah kurzu je „šitý na míru“ vzdělávacímu sektoru, nabízí ty postupy, které se ukázaly v praxi jako neefektivnější. Výklad odborných pojmů je srozumitelný a názorný. E-learningový kurz vznikl v rámci projektu Koncept.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ POD LUPOU

Publikace, která vznikla v projektu ESF Koncept, ukazuje, jaké informace o dalším vzdělávání v České republice existují, kde je najít a k čemu je lze využít. Dále podává zprávu o tom, jak si v oblasti dalšího vzdělávání stojí Česká republika a jednotlivé kraje a jak se situace v oblasti dalšího vzdělávání v posledních letech vyvíjí. Publikace je úzce propojena s webovými stránkami DV Monitor (www.dvmonitor.cz), poskytuje ukázkou informací, které lze na portálu najít, a naznačuje několik způsobů, jak s nimi pracovat a využívat je. Další vzdělávání pod lupou a webová stránka DV Monitor mohou posloužit těm, kdo tvoří politiku dalšího vzdělávání na celostátní či krajské úrovni, rozhodují o podpoře dalšího vzdělávání, ale třeba i institucím, které další vzdělávání realizují, pokud chtějí získat širší přehled o situaci na trhu.

PROČ A JAK ROZVÍJET LIDSKÉ ZDROJE V MALÉM A STŘEDNÍM PODNIKU

Tato zajímavá brožura je jedním z výsledků projektu Koncept, na který přispíval Evropský sociální fond. Je určena manažerům, personalistům a zaměstnancům malých a středních podniků, které krok za krokem provází rozvojem lidských zdrojů ve firmě. Publikace představuje základní strategii rozvoje zaměstnanců firmy, pomáhá stanovit vzdělávací cíle, nabízí praktické návody pro vzdělávání a předkládá i některé užitečné tipy při nábore nových zaměstnanců vhodné pro malé a střední podniky. Publikace se také zabývá otázkou, jak zajistit kvalitu vzdělávání ve firmě, seznamuje čtenáře se základními kvalitativními standardy a přináší jednoduchý návod, jak vybrat kvalitního dodavatele vzdělávání, popř. lektora. Závěrečná kapitola vysvětluje, proč a jak měřit výsledky vzdělávání ve firmě.

Publikace jsou dostupné v elektronické podobě na stránkách NÚV (www.nuv.cz).
Tištěné verze jsou také součástí knižního fondu knihovny Národního ústavu pro vzdělávání.

STANDARDSY MAJÍ POMOCI UČITELŮM

Požadavek na vytvoření nových standardů vzešel od bývalého ministra školství Josefa Dobeše. Ten chtěl zavést testování žáků 5. a 9. tříd a k tomu bylo třeba napřed určit, co se má testovat. V současném pojetí mají standardy hlavně pomoci učitelům, jak připravovat žáky, aby to odpovídalo požadavkům rámcového vzdělávacího programu. Odborná i učitelská veřejnost je v názoru na standardy stále rozdělena, proto byly od 1. září povinně zavedeny jen pro český jazyk a literaturu, matematiku a cizí jazyky.

Na přelomu let 2010 a 2011 vznikly napřed standardy pro češtinu, matematiku a cizí jazyk. Po úpravě rámcového vzdělávacího programu bylo třeba tyto tři standardy inovovat, přitom zároveň začaly vznikat i standardy pro další vzdělávací obory, jako je např. zeměpis, biologie, dějepis atd. V jarních měsících proběhla na Metodickém portálu ke standardům diskuse. Standardy pro tři základní vzdělávací obory se nesetkaly se zásadními připomínkami, zřejmě z toho důvodu, že už s nimi učitelé dříve pracovali – byly tedy zařazeny do RVP ZV a školy je mají povinně používat. Závažnější problémy se týkaly dalších vzdělávacích oborů, takže MŠMT rozhodlo, že pro školy nebudou od 1. září závazné, a bude se na nich ještě dále pracovat.

Ve svých připomínkách si učitelé často stěžovali, že postrádají nějaké učivo, které považují za důležité, ale nebylo možné jim vždy vyhovět, protože ve standardech nemůže být téma, které není obsaženo v RVP.

Standardy představují minimum

Standardy mají cílový charakter a jsou nastaveny na minimální úroveň, které by měl dosáhnout každý absolvent základní školy. I když je zřejmé, že se najdou žáci, kteří ani toto minimum nezvládnou, učitel by se měl o to alespoň snažit. Podle Evy Zelendové, která má tuto problematiku na starosti v Národním ústavu pro vzdělávání, standardy sice nedávají návod, jak zajímavě učit, mohou k tomu ale přispět. „Když je jasné vymezeno, co je základní učivo, získá učitel větší klid na inovaci metod výuky. Bude hledat takové, které zaručí, že se požadované minimum naučí i ten nejslabší žák. Např. sčítání a odčítání nebo zlomky si mohou žáci znázorňovat pomocí různých pomůcek. Přes ruce se nový pojem lépe přeneso do mozku,“ upřesňuje Zelendová.

Co je ve standardech nové

Standardy z češtiny se oproti minulosti zaměřují nejenom na vědomosti a dovednosti, které se dají testovat pomocí počítače, ale také na komunikativní dovednosti. V matematice byly do RVP ZV doplněny nové očekávané výstupy, které pak našly odraz i ve standardu. Už na první stupeň bylo zařazeno první seznámení s desetinnými čísly, zlomky a se záporným znaménkem, protože se s nimi děti od malička setkávají (dneska je mínus 7 stupňů, koupili jsme půlku chleba apod.). „Školy většinou už měly tuto problematiku ve svých ŠVP na prvním stupni zařazenou, takže učitelé matematiky tyto změny uvítali,“ říká Eva Zelendová.

Standardy pro cizí jazyky byly při zavedení povinného druhého cizího jazyka upraveny, aby lépe odpovídaly Společnému referenčnímu rámci pro jazyky. Nyní jsou nastaveny tak, aby žáci 9. tříd ZŠ dosáhli v prvním cizím jazyce úrovně A2 a v druhém cizím jazyce úrovně A1. V obou případech jde vlastně jen o základy jazyka. „Oproti současné praxi se požadovaná úroveň poněkud snížila, protože se ukázalo, že některé výstupy byly trochu nad úrovní A1 a A2,“ dodává Jitka Tůmová z NÚV. Standardy ale podle ní vedou učitele k tomu, aby opustili gramaticko-překladové pojetí a věnovali se víc komunikaci.

Srovnání se zahraničím

Jedna ze studií, které NÚV věnoval problematice standardů v různých státech, srovnávala standardy matematiky a mateřského jazyka u pěti zemí, které mají v mezinárodních šetřeních lepší výsledky než ČR a dále u tří zemí, které mají výsledky horší. „Ukázalo se, že standardy nemají stejnou podobu ani název, ale všude jsou přirozenou součástí kurikula, kde blíže konkretizují

Eva Zelendová: Školy by neměly učit jen to, co je ve standardech

Někteří učitelé se obávali, že jim ředitelé dají jen tolik hodin a peněz, aby mohli nadat jen minimum stanovené ve standardech. Takový přístup ale není možný, škola by měla dát žákům mnohem víc. Do budoucna se zvažuje, že by se vytvořily ještě další dvě úrovně. Existovaly by tedy standardy minimální (tzv. nepodkročitelné minimum), optimální a maximální (pro mimořádně nadané žáky). V současnosti se tyto úrovně pilotně nastavují pro matematiku.

Markéta Pastorová: Inspirace z Ontaria

Zjistili jsme, že v Ontariu mají velmi dobře zpracované standardy a nevynechávají přitom ani oblast umění. Myslím, že bychom se tím mohli inspirovat, je to důležité pro pojetí uměleckých oborů. Umělecké předměty by neměly být pojímány jako relaxační, to je jejich deformace. Přinášejí naprosto regulérní poznání, i když pramení z jiných zdrojů než poznání vědecké. Tvůrčí proces se standardizovat nedá, ale je to možné u základních znalostí a dovedností, které ke svobodnému tvůrčímu projevu vedou.

Jitka Tůmová: Druhý cizí jazyk byl zaveden příliš rychle

Z dotazů škol bylo zřejmé, že je povinné zavedení druhého jazyka pro ně velmi rychlé. Postrádaly nějaké přechodné období a neměly dost času na přípravu. Proto školy dostaly možnost v odůvodněných případech druhý jazyk od září nezavádět jako povinný a místo toho rozšířit výuku prvního jazyka. Mezi tyto důvody patří např. to, že škola nemá dostatečné personální nebo materiální podmínky. Výjimka se týká také žáků, kteří mají nějaké speciální vzdělávací potřeby.

požadované výstupy. Takovou funkci by měly mít standardy i u nás,“ říká spoluautorka studie Markéta Pastorová. „Neprokázalo se ale, že by přítomnost standardů přímo souvisela s lepšími výsledky žáků. Na to má vliv celková vzdělávací politika dané země, úroveň učitelů apod. Přesto se považuje za samozřejmost, že standardy v nějaké podobě v kurikulu obsaženy jsou,“ dodává.

Soja Franklová

Kde hledat informace o standardech:
www.rvp.cz, www.nuv.cz

ŠKOLY SI UVĚDOMILY SVŮJ POTENCIÁL

Pokračování ze strany 1

Jak jsou tyto aktivity škol přijímány veřejností?

Myšlenka, že se do dalšího vzdělávání mají zapojit školy, už je většinou velmi kladně přijímána. Krajské samosprávy mají v dlouhodobých záměrech obvykle napsáno, že budou tyto aktivity podporovat. Na nutnost dále se vzdělávat si zvykají podniky i občané a hlavně pedagogové, protože ti pro to musí nejvíc udělat – musí se naučit pracovat s dospělými.

Nabízejí školy také zájmové vzdělávání?

V projektu jsme byli zaměřeni na profesní vzdělávání, takže připravené kurzy nespádají do zájmové oblasti. Všeobecně je ale zájmové vzdělávání u nás dost rozšířené a školy ho také poskytují. Zajímavé je, že za takové kurzy si lidé rádi zaplatí. Například starší lidé si všechno hradí a nestěžují si, protože je to pro ně oživení a příležitost k setkávání – a to je silná motivace.

Kromě toho existuje také občanské vzdělávání, kde se lidé seznamují třeba se zákony, s fungováním veřejných institucí, s tím, jaké mají nároky, kde mohou získat dotaci apod. I když Evropská unie takové kurzy podporuje, u nás to nemá velkou odezvu a občanské vzdělávání je opravdu „popelkou“.

V projektu Národní soustava kvalifikací 2 se postupně vytváří standardy profesních kvalifikací. Ty by se měly používat při tvorbě nových vzdělávacích programů i kurzů nebo při jejich úpravách. Do jaké míry už to platí pro kurzy vytvářené v rámci UNIV 2 KRAJE?

V projektu UNIV 2 KRAJE bylo asi 28 % programů vytvořených podle standardů NSK a v dalším projektu UNIV 3 už se připravují programy jenom podle NSK. Navíc poměrně velká část škol je zapojena do nového systému uznávání kvalifikací, v němž je právě díky standardům možné lidem uznat i to, co se naučili v praxi nebo v nějakém kurzu. Školy mohou získat status autorizované osoby a tím se stávají místem, kde zájemci mohou nejenom absolvovat kurzy, ale nakonec také složit zkoušku, na jejímž základě získají certifikát o své profesní kvalifikaci.

V rámci projektu proběhla propagační kampaň. Odrážela se nějak na zájem lidí o další vzdělávání?

Propagační kampaň oslovovala občany, aby se dále vzdělávali, i když už chodí do práce, protože je to pro ně výhodné. Hlavní heslo znělo: Rozšiřte si obzory. Kampaň lidi určitě oslovila a celkově bych ráda řekla, že projekty jako UNIV, UNIV 2 KRAJE, NSK, NSK2 nebo Koncept se výrazně odrazily v tom, že

Jak si školy dneska stojí na vzdělávacím trhu?

Ze vzdělávací nabídky pokrývají odhadem jenom 10 až 15 %, soukromé vzdělávací instituce mají 30 až 35 % a podnikové vzdělávání asi 55 %. V realu to ovšem vypadá dost často jinak. Soukromá instituce sice vyhraje výběrové řízení vypsané Úřadem práce,

ilustrační foto

protože nabídla nejnižší cenu, jenže pak si chce ve škole pronajmout prostory, vybavení i lektory. Přitom ovšem nabídne velmi nízkou cenu, protože na tom chce sama také vydělat. Dneska už si ale učitelé umí spočítat, jestli se to škole vyplatí, a pokud ne, tak nabídku odmítnou. Firmy si potom musí poradit samy, najmou si lektory různé kvality, a když pak absolventi jejich kurzů skládají zkoušku podle standardů NSK, tak mnozí z nich neuspějí, protože nejsou dostatečně připraveni. Škola, která je jako autorizovaná osoba zkouší, musí být zárukou kvality a nechce se podepsat pod certifikát pro někoho, kdo nemá požadovanou úroveň.

Zoja Franklová

Foto z konference projektu v Pardubickém kraji

Jsou slyšet názory, že už máme programů celoživotního vzdělávání dost, ale problém je v menším zájmu lidí. Odráží se to v projektu?

My jsme si na nedostatek zájemců nemohli stěžovat, museli jsme ale posílit marketing, aby si je školy uměly najít. Určitě mělo vliv také to, že naše kurzy byly zdarma. Horší situace možná nastane, až nebudou probíhat podobné projekty a lidé si kurzy budou muset zaplatit sami nebo jim je bude hradit zaměstnavatel. To se ale stane až po roce 2020, protože další období čerpání evropských peněz nás ještě čeká.

se zvýšil podíl lidí, kteří se u nás dále vzdělávají. Ze 7 procent v roce 2005 vzrostl do současnosti na víc než 11 procent.

Nemohl by český stát víc podporovat další vzdělávání, aby nebylo do takové míry závislé na evropských dotacích?

Samozřejmě bychom si to přáli, ale zatím jde jen o vizi. Inspirovali jsme se např. v Anglii, kde lidé napřed vyplní dotazník o své životní situaci, a pokud to potřebují, tak jim na kurzy přispívá stát. Pro účastníka dalšího vzdělávání tak může kurz vyjít podstatně levněji. Myslím, že takové řešení je moudré.

Projekty zaměřené na rozvoj dalšího vzdělávání a uznávání kvalifikací

UNIV (2005 až 2008)

– Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol poskytujících vzdělávací služby pro dospělé

UNIV 2 KRAJE (2009 až 2013)

– Proměna škol v centra celoživotního učení

UNIV 3 (2012 až 2015)

– Podpora procesů uznávání

NSK (2005 až 2008)

– Národní soustava kvalifikací

NSK2 (2009 až 2015)

– Rozvoj a implementace NSK

Koncept (2009 až 2013)

– Koncepce dalšího vzdělávání

Projekty byly financovány z ESF a státního rozpočtu ČR.

UNIV 2 KRAJE: ŠKOLY SE ZMĚNILY V CENTRA CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ

Zveřejněním informací o stovkách vytvořených vzdělávacích programů pro dospělé se na konci srpna završil bezmála čtyřletý projekt UNIV 2 KRAJE. Během jeho trvání se 325 škol ve třinácti krajích ČR proměnilo v místní centra vzdělávání dospělých. Pedagogové se naučili vytvářet vzdělávací programy a zvládli i jejich marketing. Celkem připravili 987 vzdělávacích programů v jednotlivých profesních kvalifikacích. Z toho bylo 548 programů pilotně ověřeno za účasti prvních 6 628 klientů, z nichž bylo více než 6 100 úspěšných.

V projektu UNIV 2 KRAJE se střední odborné školy výrazně zapojily do poskytování dalšího vzdělávání. Propojily se do krajských sítí a jejich učitelé prošli školením, aby se naučili vytvářet modulové členěné vzdělávací programy pro dospělé. Tyto kurzy mají za cíl pomáhat lidem nacházet uplatnění na trhu práce, ale jsou přínosem i pro samotné školy. Při demografickém poklesu počtu žáků jim totiž umožňují využít personální i další kapacity

za období 2008–2009 více než 23 milionů Kč. Ve všech zapojených krajích ČR proběhly projektové konference, kterých se zúčastnili zástupci škol i sociálních partnerů. Stále větší podporu vyjadřovali projektu představitelé krajských úřadů a také Úřadu práce ČR. Pro tvorbu vzdělávacích programů vyhledávaly školy obory perspektivní pro daný region. Dominuje zaměření na strojírenské obory, následují programy řemesel a služeb, gastronomie

ilustrační foto

a stát se rovnocennými podnikateli na trhu dalšího vzdělávání. Už v rámci úvodního projektu UNIV totiž vzniklo 137 vzdělávacích programů, které školám vynesly

a potravinářství, informačních technologií, stavebnictví, zemědělské problematiky, obchodu, výuky jazyků a znalostí potřebných pro podnikání a řízení.

Zájemce si může vyhledat kurzy přesně na míru

Cíle projektu UNIV 2 KRAJE byly ovšem naplněny až ve chvíli, kdy byly vytvořené vzdělávací programy vloženy do veřejného informačního systému na adrese <http://univ2.univ.cz>, kde se staly dostupné pro potenciálního klienta vzdělávání. Na centrální web navázalo třináct krajských portálů, které zájemcům přibližují konkrétní nabídku dalšího vzdělávání přímo v jejich regionu a v nejbližším okolí. Veškerá data o vzdělávacích programech se dále exportují na portál www.vzdělavaniaprace.cz, tedy na centrální systém, kde se zobrazují také kurzy dalších vzdělávacích institucí.

Zájemce o vzdělávání tedy po otevření kteréhokoli portálu UNIV 2 KRAJE nalezne základní popis, termíny i anotace programu, který ho zajímá, včetně kontaktních údajů. Přitom lze programy prezentovat i bez konkrétního aktuálního běhu. „Škola tím říká, že je schopna otevřít kurz, má ho připravený a zajištěný, jen není v tuto chvíli vyhlášený,“ říká Ing. Jiří Kubica, zástupce manažera pro organizaci projektu UNIV 2 KRAJE. V informačním systému je možné vyfiltrovat informace pro celou Českou republiku, anebo jen pro určitý kraj, případně vyhledávat ve vedlejších krajích. Vzápětí systém uchazeči o vzdělávání zpracuje nabídku, které školy nabízejí pro něho zajímavé kurzy.

Získané znalosti, know-how i celý informační systém budou moci školy využívat i do budoucna. Právě dlouhodobá udržitelnost byla jedním z hlavních cílů projektu UNIV 2 KRAJE.

Informační systém projektu UNIV 2 KRAJE:

Centrální portál: <http://univ2.univ.cz>

Informace o projektech UNIV: <http://www.univ.cz>

Informační systém: <http://system.univ.cz>

Z podkladů projektu UNIV 2 KRAJE připravila
Joja Franklová.

NEJDE JEN O PENÍZE

Helena Marinková, zodpovědná za obsah projektu UNIV 2 KRAJE

Na začátku projektu UNIV 2 KRAJE byl mezi zapojenými školami strašně velký rozdíl a ne všechny byly dostatečně motivované k tomu, aby začaly poskytovat vzdělávání pro dospělé. V současnosti už takové rozdíly nejsou a těžko by se našel ředitel, který by nechtěl, aby se jeho škola podílela na vzdělávání dospělých. Přesto do budoucna nemají zdaleka všechny školy jasnou vizi, že se tomu budou dále věnovat. To nás dost mrzí, ale na druhou stranu se jim nedivím. Některé školy se v rámci optimalizace slučují, takže přichází o svou tradici, ředitelé musí pravidelně chodit do konkurzů, což jim bere motivaci k dlouhodobému plánování, a vliv mají i výměny politických reprezentací. Takže se nelze divit, že jsou školy nejisté a že se bojí, když nastoupí nový radní pro školství. Je strašná škoda, že potenciál škol není více využíván, zapojení škol do dalšího vzdělávání se totiž pozitivně odráží i na kvalitě počátečního vzdělávání. Učitelé v roli lektorů musí mnohem víc sledovat reálnou praxi profesí, pro které připravují své žáky, a také obměňovat repertoár metod výuky. Každopádně je to pro ně ale velký výkon a zaslouží si za to poděkování. V projektu UNIV 2 KRAJE bylo ale důležité, že si školy zkusily připravit vlastní vzdělávací programy pro dospělé, a když měly pozitivní ohlas, tak se ujistily, že to zvládnou. A zajímavé je, že u škol dneska nehraje největší roli finanční efekt, ale to, že si zvýšily prestiž. Školy prostě chtějí dokázat, že umí i něco navíc.

INJEKCE PRO KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

Snad už nikdo nepochybuje o tom, že kariérové poradenství musí být pro občany běžnou a široce dostupnou službou. Každý z nás se alespoň jednou za život dostal na křižovatku rozhodování „kudy dál“ a vítal jakoukoli pomocnou ruku. Zatímco takových křižovatek dnes přibývá a jsou stále komplikovanější, odborné pomoci nikoli.

8

Vzdělávacích příležitostí za poslední roky významně přibýlo a na pracovním trhu čeká mnoho nových výzev – od podnikání po práci v zahraničí. Jak se v tom ale vyznat, kde a jak začít? Z pohledu běžného občana, ať už jde o školáka a jeho start do života, nebo změnu profesní kariéry u dospělého člověka, je dnešní situace poněkud nepřehledná. Stále častěji tak lidé vyhledávají poradenské služby, ale míst, kde by mohli své touhy a potřeby konzultovat, je pohříchu málo.

V současnosti existují pouze dvě stabilní sítě poradenských služeb: ve školách a na pracovištích Úřadu práce. Nejsou však kapacitně zajištěny natolik, aby byli uspokojeni všichni zájemci. Ve škole má poradce a učitel v jedné osobě mnoho dalších povinností a není v jeho silách věnovat se každému žákovi individuálně. Agenda Úřadu práce zase nabobtnala natolik, že tam kariérové poradenství spíše stagnuje.

Přitom nejistotu pocítují už patnáctiletí, kteří si lámou hlavu s volbou povolání a jedním dechem se dozvídají, jak obtížně budou hledat práci. Potřebují „odrazové“ profesní vzory, ale žádné nenacházejí (snad kromě Jaromíra Jágra). Nepomáhá ani mediální prostor. Příliš neprezentuje významné a úspěšné osobnosti – od řemeslníků po vědce, kteří dělají něco zajímavého pro svět. Mladí lidé tak nevidí zápal, disciplínu a tvrdou práci, která za každým úspěchem

výjimkou, že na své plány rezignují a v tíživé životní situaci přijímají práci za jakýchkoli podmínek, pracují za minimální mzdu, jen aby byli alespoň trochu ekonomicky nezávislí. Řada z nich má špatné zkušenosti

ilustrační foto

s různými pracovními „dohodami“, někteří žijí jen ze sezonních prací nebo brigád, jiní by se rádi vzdělávali, ale zaměstnavatel jim to neumožní. Problémy těchto lidí se nejen neřeší, ale naopak vrství. Sami se však ze spirály neúspěchů a nespokojenosti nedokážou vymanit.

Situaci neusnadňují ani někteří zaměstnavatelé. Na jedné straně si stěžují na nepřipravenost absolventů škol, ale během odborné přípravy je někteří do svých firem nepustí. Jsou případy, kdy zpoplatňují i exkurze pro žáky základních škol. Navíc stále zvyšují své požadavky. Tam, kde dříve obstál průmyslovák, poptávají vysokoškoláka. Nosič kufrů musí mít maturitu. Samotný trh práce je podivný. Na pozici asistentky se hlásí absolventky vysokých škol, čistič dělá údržbáře, v zahradnictví pracuje truhlář, zedník je v evidenci uchazečů o zaměstnání, přestože je tato profese poptávána. Pokud by šlo o vlastní vůli a začátek nové kariéry, proč ne. Většinou se však jedná o nedobrovolné příležitosti a je vcelku jedno, zda jiné skutečně nejsou, nebo je člověk neumí aktivně hledat.

Ve škole je třeba „trénovat pro život“

Je zřejmé, že poptávka po kariérovém poradenství stále poroste. A to nejen po přímé individuální pomoci, ale jde také o prevenci negativních dopadů. Mladí lidé už dnes potřebují ve školách více trénovat „pro život“ a učit se pracovat – na sobě i pro společnost. Dospělí, kteří znají realitu pracovního

trhu, jsou citliví vůči teoretickým poučkám, protože potřebují konkrétní osobní pomoc ve své životní situaci. Kariérové poradenství může lidem změnit život. Musí však o něm vědět a podle potřeb ho využívat. Kariérové poradenství je pro všechny občany. Otevírá dveře ke změnám, motivuje k osobnímu růstu a výkonu, učí, jak řídit vlastní život, jak být aktivní, odstraňuje

bariéry. Je to chvíle zastavení a přemýšlení o sobě. Je to hledání řešení. Jedinou podmínkou je chtít něco změnit a pracovat.

Pomáhají projekty

Otázkami vzdělávání, profesního rozvoje a kariérového poradenství, oblastmi úzce provázanými, se dlouhodobě zabývá Národní ústav pro vzdělávání. Veškeré jeho aktivity probíhají v širokém partnerství s odborníky z různých sfér a je tak zaručena aplikovatelnost výstupů. Problematice zkvalitňování a rozšiřování kariérového poradenství se věnuje projekt VIP 2 – Kariérové poradenství. Byl zpracován návrh systému poradenských služeb, který integruje všechny zainteresované složky resortu školství i práce a sociálních věcí. Ve dvou navazujících e-learningových kurzech se mohli vzdělávat všichni výchovní poradci i poradci z mimoškolních institucí.

Šestým rokem je na internetu zprovozněn informační systém (www.infoabsolvent.cz) jako komplexní poradenský nástroj, který slouží jak poradcům, tak občanům. V Národním ústavu pro vzdělávání také funguje Centrum kariérového poradenství, které nabízí své služby široké veřejnosti a zároveň tvoří pojítko mezi reálnými potřebami lidí a koncepční činností v oblasti rozvoje kariérového poradenství.

Tím vším se snažíme rozšířit služby kariérového poradenství a zároveň usilujeme o jejich zkvalitnění.

Ivana Eliášková
Centrum kariérového poradenství NÚV

ilustrační foto

stojí. A k tomu všemu někteří z nich vyrůstají v nemotivujících rodinách, kde vzdělání nebo práce nepředstavuje žádnou velkou hodnotu.

Ani dospělí si vždycky nevědí rady

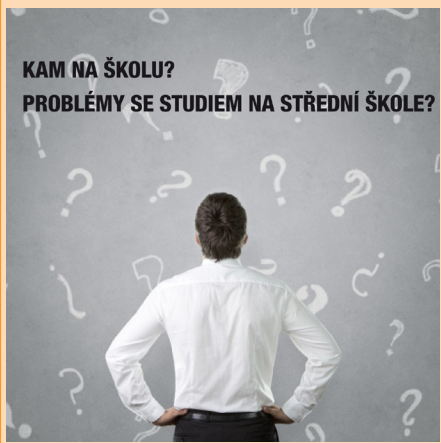
Pro dospělé lidi je často vzdělávání a profesní rozvoj ještě těžší. Nejenže se neorientují ve svých možnostech, ale zpravidla mají určité závazky a také časové a finanční limity. Není

CENTRUM KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ PŘI NÚV

Plánujete studium na střední nebo vyšší odborné škole? Chcete odejít ze školy kvůli problémům? Už pracujete, ale chybí vám kvalifikace a vzdělání?

Můžete se obrátit na Centrum kariérového poradenství při NÚV.

Kontakty: 274 869 698, 274 022 332, e-mail: poradna@nuv.cz

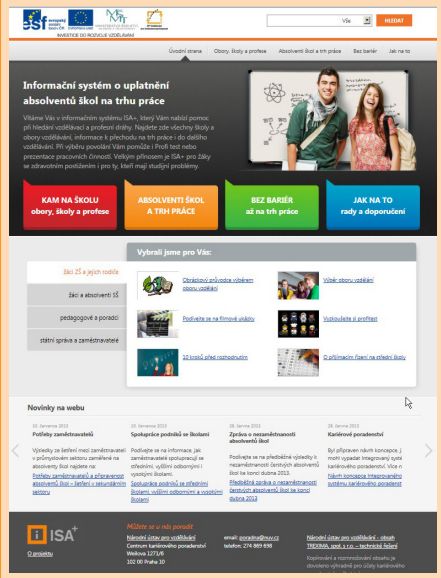

KAM NA ŠKOLU?
PROBLÉMY SE STUDIEM NA STŘEDNÍ ŠKOLE?

INFOABSOLVENT

Informační systém na adrese www.info-absolvent.cz nabízí pomoc při hledání vzdělávací a profesní dráhy.

Najdete zde všechny školy a obory vzdělání, informace o přechodu na trh práce i do dalšího vzdělávání. Při výběru povolání může pomoci také test nebo filmové ukázky pracovních činností. Velkým přínosem je systém pro žáky se zdravotním postižením i pro ty, kteří mají studijní problémy.

Další informace jsou dostupné na www.nuv.cz

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ NAPŘÍČ EVROPOU

Členskými státy Evropské unie a dalším zemím pomáhá při rozvoji celoživotního kariérového poradenství Evropská síť pro oblast politik celoživotního poradenství (ELGPN).

Síť v současné době čítá 31 členů a jejím cílem je podporovat spolupráci členských států v souladu s rezolucemi Rady Evropy pro podporu celoživotního poradenství (2004; 2008). Jedná se tak nejen o koncepční kolektivní práci, nýbrž také o zajištění přímých dopadů na systémy celoživotního kariérového poradenství v jednotlivých státech.

V období 2011–2012 byla připravena příručka pro tvůrce politik, tzv. Resource Kit, která má jednotlivým státům pomoci k revizi systému celoživotního kariérového poradenství, k identifikaci slabších míst a jejich rozvoji na základě nejlepších praktik ostatních členů sítě. Členské země byly vyzvány, aby příručku adaptovaly podle národních souvislostí a používaly ji k řešení palčivých témat během let 2012–2014. Společně s příručkou byl rovněž vytvořen glosář pojmů, který představuje společné chápání odborné terminologie v kariérovém poradenství.

Členské státy pracují na modernizaci a posílení vlastních politik a systémů poradenství, v rámci čtyř stěžejních priorit. Jsou to rozvoj dovedností pro řízení vlastní kariéry, dostupnost služeb, zajištění kvality a koordinace služeb. Zároveň přispívají k naplňování strategie Evropy 2020, zejména by měly zajistit, aby děti získávaly kompetence pro zapojení do dalšího učení a na trh práce už od raného věku.

Mandát Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro vedení pracovní skupiny v České republice má Národní ústav pro

vzdělávání. Dalšími členy národního týmu jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí a Euroguidance. Český tým se v současnosti zaměřuje v sektoru zaměstnanosti na dostupnost poradenských služeb pro mladé a v sektoru vzdělávání se zabývá rozvojem dovedností pro řízení vlastní kariéry (Career Management Skills – CMS). Dovednosti CMS jsou určené pro žáky a studenty základních a středních škol, ale i pro dospělé, hlavně ty, kteří jsou ohroženi nezaměstnaností.

Snažíme se dosáhnout zkvalitnění kariérového vzdělávání na školách prostřednictvím CMS, a proto provádíme revizi vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, která je jako průřezové téma průběžně začleňována do školních vzdělávacích programů již od roku 2007. Kromě toho vyhodnocujeme znalosti a dovednosti učitelů participujících na výuce této vzdělávací oblasti a poskytujeme jim metodickou podporu.

Cílem naší práce s tématem CMS (a nejen s ním) je usnadnit absolventům škol přechody ze vzdělávání na trh práce, z jednoho zaměstnání do jiného nebo ze zaměstnání zpět do vzdělávání. Absolvent, který má dovednosti pro řízení vlastní kariéry, je schopen získávat informace jak o sobě samém, tak o vzdělávání a práci a využít je pro nalezení vlastní životní dráhy, v níž studijní a pracovní kariéra zaujímá jedno z ústředních míst.

Jiří Tillner

NÁRODNÍ PORADENSKÉ FÓRUM

Národní poradenské fórum bylo zřízeno dne 13. 5. 2010 rozhodnutím ministryně školství, mládeže a tělovýchovy a ministra práce a sociálních věcí ČR jako poradní orgán obou resortů pro oblast kariérového poradenství v celoživotní perspektivě. Je také prostředkem pro síťování organizací působících v oblasti kariérového poradenství, což je jeden z trendů v oblasti kariérového poradenství ve světě a zejména v Evropě.

Národní poradenské fórum (NPF) je řízeno zástupci ministerstev – dva roky ho vedlo ministerstvo školství a nyní je po dobu dvou let vede ministerstvo práce a sociálních věcí. V současné době má NPF 19 členů, mezi nimiž jsou: Asociace institucí vzdělávání dospělých, Úřad práce ČR, Asociace vysokoškolských poradců, Dům zahraničních služeb – středisko Euroguidance,

Národně vzdělávací fond, Asociace soukromých poradenských pracovníků, Unie psychologických asociací ČR – UPA ČR a další instituce. Jedním ze zakládajících členů je také Národní ústav pro vzdělávání, který je současně členem koordinační skupiny určující prioritní témata činnosti NPF.

Jaká je vlastní činnost NPF?

NPF se především snaží, aby se zástupci jednotlivých institucí působících v oblasti kariérového poradenství dohodli na hlavních směrech vývoje této oblasti. Například spolupracují při specifikaci pozice „kariérový poradce“ pro potřeby Národní soustavy kvalifikací, na vytváření slovníku pro oblast kariérového poradenství a v neposlední řadě i na návrzích možných koncepcí kariérového poradenství v ČR. Národní poradenské fórum je místem, kde se střetávají různé názorové proudy, ale podstatné je, že přes všechny překážky a rozdílnost mají členové zájem se domluvit a přispět k pozitivnímu posunu kariérového poradenství u nás.

Pavla Šťastnová

MÁME NA ŠKOLÁCH ODBOŘNÍKY NA E-LEARNING?

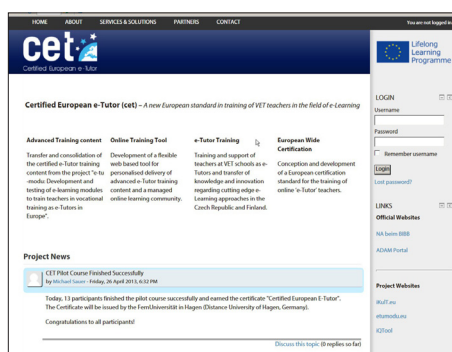

V letech 2011–2013 se tým Národního ústavu pro vzdělávání aktivně účastnil mezinárodního projektu Certified European eTutor (CET), který probíhal v rámci programu Leonardo a vedle expertů z ČR se do něj zapojili také odborníci z Německa, Velké Británie, Španělska a Finska. Cílem projektu je vytvoření nového evropského standardu pro školení učitelů odborného vzdělávání v oblasti e-learningu. Projekt využil úspěšný německý nápad zaměřený na vytvoření e-learningu pro e-tutory a testoval ho v jiných zemích EU.

Nejprve bylo tedy třeba e-learning přeložit z němčiny do angličtiny a následně ho otestovat v různých zemích. Pro pilotní běh v angličtině byla vybrána právě Česká republika a dále také Finsko. Pak byl v souladu s Evropským kvalifikačním rámcem vytvořen evropský standard certifikace pro tzv. „e-tutory“.

Jakým úskalím projektový tým čelil? Jak se ukázalo, není zcela jednoduché najít mezi učiteli na SOŠ zájemce o absolvování e-learningu v angličtině. Úspěšné absolvování e-learningu také vyžadovalo, aby projektový tým soustavně podporoval vysokou motivaci účastníků, aby studium, ztížené navíc o orientaci v cizím jazyce, dokončili. V mezinárodní oblasti pilot také odhalil, že některé odborné pojmy je třeba uvést do kontextu v dané zemi a nelze použít doslovný překlad.

Kurz, který v projektu vznikl, je zaměřen zejména na učitele odborného vzdělávání, nicméně vhodný je také pro lektory, školitele a pro další pracovníky v oblasti rozvoje lidských zdrojů.

Kurz sestává ze tří modulů:

Modul 1:

e-tutoring - základní kvalifikační předpoklady

Modul 2:

e-tutoring - výuka a metodika

Modul 3:

Integrace - rozvoj komplexního e-trainingu pro konkrétní vzdělávací případ

Více informací na www.cetutor.eu. a na sociální síti LinkedIn a na YouTube.

Petra Drahoňovská
Jiří Tillner

EUROPASS – DODATEK K OSVĚDČENÍ DOSTALO LETOS 65 TISÍC ABSOLVENTŮ

Více než polovina letošních absolventů středních škol a učilišť dostala spolu s maturitním vysvědčením nebo výučním listem dodatek k osvědčení. Jde o jeden z dokumentů Europassu, který popisuje obsah a úroveň studia. Využijí ho především lidé, kteří se chystají do zahraničí na brigádu, stáž nebo by se tam rádi ucházeli o práci. Zaměstnavatelé z dodatků v angličtině nebo jiném cizím jazyce snadno zjistí, jaké kompetence a dovednosti uchazeč během studia získal.

Dodatek však využijí i čeští zaměstnavatelé, protože v něm najdou údaje o obecných a odborných kompetencích, které absolvent získal a které na vysvědčení nenajdou. Dodatek k osvědčení pro své absolventy letos vydalo již 595 škol, tedy více než 42 % všech středních škol, obdrželo ho více než 55 % všech absolventů středních škol a učilišť.

Většinou tento doklad pro své absolventy vydávají školy, které předpokládají, že jejich absolventi vycestují do Evropy, ať už na studijní stáž, nebo brigádu. Vydávání dodatků k osvědčení je pro školy dobrovolné. Dodatek k osvědčení dostávají absolventi bez ohledu na své studijní výsledky – dodatek se vztahuje na danou kvalifikaci a je totožný pro všechny osoby se stejným oborem středního vzdělání, Národní centrum Europass však umožňuje na dodatek doplnit název a adresu školy, ve které absolvent příslušný obor studoval. Tento dodatek se vydává zdarma v češtině a v jednom z cizích jazyků (angličtina, němčina nebo francouzština). K lepší představě zaměstnavatelů o kvalifikaci uchazeče přispívá i údaj o úrovni Evropského rámce kvalifikací (EQF), který se od loňska na dotacích objevuje. Více informací o rámci kvalifikací lze nalézt na www.eqf.cz.

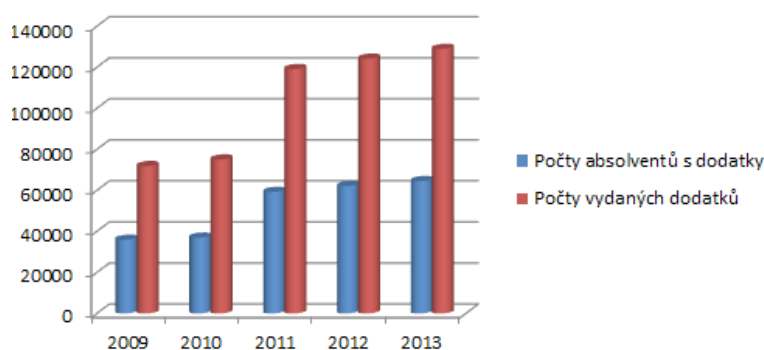
O dodatky k osvědčení mohou požádat i jednotlivci, pokud vyšli ze školy, která dodatky nevzdává, nebo pokud absolvovali školu ještě před vznikem Europassu v roce 2005. Pokud dodatek na požadovaný obor byl již v minulosti vystaven, připravíme ho zájemci do týdne, pokud jde o obor nový, závisí čekací doba na vytíženosti NCE a odborných garantů NÚV.

Škola by měla absolventovi sdělit, k čemu dodatek je

Absolventi často nevědí, co za papír k vysvědčení dostali a k čemu ho mohou použít. Škola by tuto informaci absolventům měla sdělovat při předání dokumentu, jinak ho žáci náležitě nevyužijí. Použití dodatku k osvědčení jim přitom může poskytnout výhodu při vstupu na evropský pracovní trh či získání studijní stáže.

K lepší představě zaměstnavatelů o kvalifikaci uchazeče přispívá i údaj o úrovni Evropského rámce kvalifikací (EQF), který se od loňska na dotacích objevuje. Úroveň EQF jsou mezinárodně porovnatelné, je jich celkem osm, jsou popsány znalostmi, dovednostmi a kompetencemi a pokrývají všechny kvalifikace bez ohledu na to, jakým způsobem je člověk získal. Z úrovně EQF tak lze získat představu, jakou úroveň kvalifikace daný uchazeč má a co od něj mohou v pracovní rovině očekávat. Údaj o úrovni EQF se v budoucnu objeví také přímo na maturitním vysvědčení, výučním listu i vysvědčení o závěrečné zkoušce.

Statistika vydaných dodatků 2009 - 2013

Soutěž Europassu pro žáky středních škol

Od 2. září do 30. listopadu 2013 pořádá Národní centrum Europass pro žáky středních škol soutěž, ve které budou soutěžící vkládat na facebook Europassu (www.facebook.com/europass.cr) fotografie a odkazy na videa z brigád a stáží nebo krátké články (do 1000 znaků) o tom, co jim zahraniční pobyt přinesl do osobního i profesního života.

Příspěvky budou hodnotit navzájem nejen soutěžící, ale i široká veřejnost jednoduchou volbou „To se mi líbí“. Hlavní výhrou soutěže je desková hra Evropa – otázky a odpovědi, další výherci dostanou propagační předměty Europassu (kompas, jojo, lupu). Soutěže se mohou zúčastnit jednotlivci i celé kolektivy a třídy. Pokud vyhraje třída nebo kolektiv, uspořádá NCE informační seminář přímo ve škole, kde žáky seznámíme s dokumenty Europassu, naučíme je vyplnit životopis a předáme výhru. Více informací o soutěži najdete na www.europass.cz.

Lucie Šnajdrová

KROKY KE KVALITNÍMU UČŇOVSTVÍ

Učňovství by mělo být otevřeno i dospělým, kteří chtějí změnit nebo získat kvalifikaci, má poskytovat širší kompetence, umožňující jeho absolventům přizpůsobovat se změnám. Na vytváření učebních programů by se měli podílet i zástupci zaměstnavatelů. Tato a další doporučení uvedla OECD na zasedání G20 v Mexiku v září 2012.

Nezaměstnanost a podzaměstnanost mládeže je podle zprávy G20 Youth Strategy Report problémem ve většině zemí G20. Učňovství se přitom ukázalo zvláště efektivním pro získání kvalifikace a plynulý přechod ze školy do zaměstnání. Zástupci zemí G20 se proto zavázali podporovat a posilovat systémy kvalitního učňovství,

k získání dovedností pro určité zaměstnání, ale má poskytovat i širší kompetence pro další vzdělávání a pokračování v profesní dráze.

Učňovství funguje nejlépe, podílí-li se na jeho řízení spolu se vzdělávacími institucemi i sociální partneři. Zástupci zaměstnavatelů a pracovníků by se měli přímo zapo-

ilustrační foto

které zajistí vysokou úroveň výuky, adekvátní odměnu učňům a zamezí zneužívání nízkých mezd.

Přestože je nedokončené sekundární vzdělání značnou nevýhodou na trhu práce, mnoho mladých lidí odchází ze vzdělávacího systému před jeho absolvováním. V některých zemích G20 do sekundárního vzdělávání vstupuje jen malý podíl mladých lidí, v jiných jich mnoho odpadá před dokončením studia a v dalších dochází k oběma nežádoucím jevům současně. Učňovské programy mohou kombinováním práce a studia přilákat a udržet mladé lidi, kteří byli ve škole nespokojeni a více jim vyhovuje učení na pracovišti.

Základní rysy kvalitního učňovství

Kvalitní učňovství by se nemělo omezovat na určité věkové skupiny. Může být otevřeno i dospělým a mělo by sloužit jako druhá šance pro ty, kdo vstoupili na trh práce bez kvalifikace. Tak už to funguje v řadě moderních systémů, např. v Austrálii, Kanadě a USA. Učňovství by zároveň mělo usnadňovat účast znevýhodněné mládeže ve vzdělávání. Zaměstnavatelům, kteří přijímají pracovníky z této skupiny, by měly být nabízeny dodatečné subvence.

V rámci profesní přípravy mají učni získat příslušnou kvalifikaci pro trvalou pracovní dráhu – tím se učňovství liší od jiných systémů praxí na pracovišti, kde praktikant nebo stážista kvalifikaci nezíská. Příprava poskytovaná učňovstvím nemá být vztažena jen

jit do vytváření, realizace a řízení systému učňovství a zvláště do definování obsahu profesní přípravy. Je důležité zajistit pravidelné revidování vzdělávacího obsahu tak, aby držel krok s technickým a organizačním vývojem.

Příprava na učňovství pro znevýhodněnou mládež v Německu

V Německu je od 90. let nabízena předprofesní příprava sociálně znevýhodněným mladým lidem s potížemi v učení a neúspěšným uchazečům o učební místo. Záměrem je poskytnout jim v průběhu 10 až 11 měsíců úvod do různých profesních oblastí (včetně stáží v podnicích) a vyučovat je podle kurikula prvního ročníku profesní přípravy. Od ledna 2009 mají mladí lidé také „druhou šanci“ ve formě přípravy na návrat do školského systému a složení závěrečných zkoušek pro získání základního vzdělání. V roce 2009 se kurzů druhé šance zúčastnilo okolo 17 tisíc mladých lidí, z nichž 7 tisíc závěrečné zkoušky úspěšně složilo

Země G20

Argentina, Austrálie, Brazílie, Čína, Francie, Indie, Indonésie, Itálie, Japonsko, Jižní Afrika, Kanada, Korea, Mexiko, Německo, Rusko, Saudská Arábie, Velká Británie, Turecko, USA, Evropská unie

Společný management učňovství v Německu

V Německu se sociální partneři úzce zapojují do vytváření a aktualizování plánů profesní přípravy pro každou kvalifikaci. Tyto plány upravují délku učňovství, popisují profil povolání a stanovují požadavky závěrečné zkoušky. Formálně je vydává Spolkové ministerstvo hospodářství a technologie (Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie). Mzdy učňů jsou určovány při kolektivním vyjednávání. Hospodářské komory poskytují poradenské služby zúčastněným podnikům a dohlížejí na praxi učňů na pracovišti. Kromě toho registrují učební smlouvy, hodnotí vhodnost učebních podniků a způsobilost učitelů odborné přípravy, poskytují poradenství učňům a především organizují a pořádají závěrečné zkoušky. Odpovědnost za financování profesních škol mají spolkové země (zejména za platy učitelů) a místní úřady (vybavení, infrastruktura), zatímco podniky nesou náklady na přípravu na pracovišti. V roce 2004 byl mezi hlavními sociálními partnery a spolkovou vládou uzavřen pakt o učňovství (Ausbildungspakt). Vláda zavázala zaměstnavatele k tomu, aby po tří následující roky nabídli ročně 60 tisíc nových učebních míst a dalších 40 tisíc míst pro podnikovou předprofesní přípravu.

Výhodné podmínky pro podniky

Ve Francii existují různé stimuly pro zaměstnavatele přijímající učně. Jsou to stále veřejné subvence obvykle ve formě výjimek z příspěvků zaměstnavatele a zaměstnance na sociální zabezpečení. Od roku 2005 mají zaměstnavatelé přijímající učně nárok na daňové zvýhodnění, které ročně činí 1 600 až 2 200 euro na učně. Vyšší částku dostane zaměstnavatel, který přijme postiženého nebo jinak znevýhodněného učně.

V Kanadě je zavedeno daňové zvýhodnění pro podniky zaměstnávající učně v určitých kvalifikovaných oborech během prvních tří let programu učňovství. Zaměstnavatel může každoročně požadovat odpočet 5 tisíc kanadských dolarů za učně (za celou dobu profesní přípravy max. 15 tisíc dolarů). Existuje i stipendium pro učně a zaměstnavatelem podepsané bonusy. Ontario nabízí stipendium tisíc dolarů 16 až 24letým lidem, kteří předčasně odešli ze školy, ale vrátili se dokončit ročník, aby mohli být zaregistrováni jako učni. Zaměstnavatelé, kteří podporují ohroženou mládež a poskytují jí profesní přípravu, mají nárok na bonus ve výši 2 tisíc dolarů ročně. V Rusku mají zaměstnavatelé nabízející učňovství nárok na částečnou náhradu mzdových nákladů spojených s učni i učiteli, tzn. zkušenými zaměstnanci, kteří odpovídají za vzdělávání učňů na pracovišti.

Pramen: OECD Note On "Quality Apprenticeships" for the G20 Task Force on Employment 26 September 2012. 8 s.
<http://www.oecd.org/els/emp/OECD%20Apprenticeship%20Note%202026%20Sept.pdf>

Alena Nová

ODBORNÉ ŠKOLSTVÍ V EVROPSKÉM SROVNÁNÍ

12

Česká republika má druhý největší podíl žáků v odborném vzdělávání a přípravě (OVP) z evropských zemí. Celkově v Evropě tento podíl mezi roky 2006 a 2010 mírně poklesl, přesto je v odborných programech i nadále zapsána téměř polovina žáků středních škol. Souhrn statistických údajů o OVP v evropských zemích předkládá Cedefop v nové publikaci.

Podle prognózy, kterou vypracoval Cedefop, bude poptávka po středních kvalifikacích nadále vysoká. Hlavním cílem politiky počátečního OVP v Evropské unii by proto mělo být, aby se OVP stalo atraktivní možností volby. Poskytuje totiž nejen středoškolské vzdělání, ale přispívá i k rozvoji kvalifikací a odborníků zaměřených na specifická povolání na trhu práce. V roce 2010 byla téměř polovina (49,9 %) všech žáků ve středním vzdělávání zapsána v odborných programech, což je o něco méně než v roce 2006 (51,7 %). Nejvyšší podíl žáků studoval v roce 2010 v odborných programech v Rakousku (76,8 %), přes 70 % žáků měla také Česká republika, Belgie a Slovensko, z nečlenských zemí pak Chorvatsko. Nejnižší podíly, pod 30 %, byly v roce 2010 zaznamenány na Kypru (13,2 %), v Maďarsku (25,8 %) a Litvě (25,8 %). K největšímu poklesu podílu žáků zapsaných v OVP došlo mezi roky 2006 a 2010 ve Velké Británii (o 9,6 procentního bodu), značný pokles zaznamenalo také Německo (o 7,9 p. b.) a Česká republika (6,2 p. b.).

Odbornost je na trhu práce výhodou

Profesní příprava na pracovišti může pomoci při přechodu ze školy do zaměstnání a přispívat k rozvoji kompetencí relevantních pro trh práce. Odborný program je klasifikován jako kombinovaný, střídající profesní přípravu na pracovišti a školní vyučování, jestliže 25 % nebo více z kurikula tvoří profesní příprava mimo školní prostředí (programy, v nichž má příprava na pracovišti 90 % nebo vyšší podíl na kurikulu, jsou z této klasifikace vyloučeny). V roce 2010 bylo v programech kombinujících přípravu na pracovišti a školní vyučování zapsáno 28 % žáků středního OVP, tzn. o 0,2 procentního bodu více než v roce 2006. Takřka všichni žáci se v kombinovaných programech OVP vzdělávali v Dánsku (97,4 %), vysokého podílu dosahovalo také Německo (88,4 %). Více než polovina žáků se kombinovaných programů účastnila v Maďarsku (59,6 %) a mezi 30 až 45 % v Nizozemsku, na Slovensku, v ČR a Rakousku. Podíly byly nižší než 10 % v Belgii (4,3 %), Estonsku (0,8 %) a ve Slovinsku (0,4 %). Stoupající tendence se mezi roky 2006 a 2010 projevila v Německu (o 14,1 p. b.), Irsku (6,1 p. b.), Maďarsku (5,0 p. b.) a v Nizozemsku (4,1 p. b.).

Alena Nová

Žáci v počátečním OVP jako procento všech žáků ve středním vzdělávání, 2006–2010

Země	2006	2010	změna
Česká republika	79,3	73,1	-6,2
Rakousko	77,9	76,8	-1,1
Slovensko	73,7	71,3	-2,4
Belgie	69,5	73,0	3,5
Nizozemsko	67,5	67,0	-0,5
Finsko	65,4	69,7	4,3
Švýcarsko	64,2	66,2	2,0
Itálie	60,5	60,0	-0,5
Norsko	60,0	53,9	-6,1
Německo	59,4	51,5	-7,9
Švédsko	55,1	56,1	1,0
Evropská unie	51,7	49,9	-1,8
Polsko	44,0	48,2	4,2
Francie	43,1	44,3	1,2
Spojené království	41,7	32,1	-9,6
Turecko	36,3	42,9	6,6
Řecko	33,9	30,7	-3,2
Irsko	33,4	37,5	4,1
Portugalsko	31,5	38,8	7,3
Litva	25,7	27,7	2,0
Maďarsko	23,7	25,8	2,1
Kypr	13,3	13,2	-0,1

Žáci v počátečním OVP i na pracovišti jako procento všech žáků ve středním počátečním OVP, 2006–2010

Země	2006	2010	změna
Dánsko	99,7	97,4	-2,3
Švýcarsko	90,1	91,6	1,5
Německo	74,4	88,4	14,0
Maďarsko	54,6	59,6	5,0
Česká republika	43,9	43,7	-0,2
Rakousko	42,4	45,1	2,7
Slovensko	41,9	40,5	-1,4
Evropská unie	27,8	28,0	0,2
Nizozemsko	27,1	31,2	4,1
Francie	26,9	27,6	0,7
Norsko	23,2	28,4	5,2
Finsko	16,6	19,2	2,6
Polsko	14,3	13,7	-0,5
Irsko	7,3	13,4	6,1
Španělsko	5,1	5,0	-0,1
Belgie	5,0	4,3	-0,7
Slovinsko	0,0	0,4	0,4

Pramen: On the way to 2020: data for vocational education and training policies. Indicator overviews. Research paper No 33. Luxembourg: Publications Office, 2013. 87 s. ISBN 978-92-896-1344-6 http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/5533_en.pdf

NÚV Národní ústav
pro vzdělávání
školské poradenské zařízení a zařízení pro
další vzdělávání pedagogických pracovníků

VZDĚLÁVÁNÍ

čtvrtletník Národního ústavu pro vzdělávání

Ročník 2, ISSN 1805-3394

Číslo 3/2013 vyšlo 15. 9. 2013

Vydává: NÚV, Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10
Tel.: 274 022 111

www.nuv.cz, redakce@nuv.cz

Redakce: Zoja Franklová, Alena Nová, Jan Klufa

Grafika a sazba: Jan Velický